การศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน

A study the web design for coordinate the academic services of the community and society

สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์[1] ณมน จีรังสุวรรณ[2]

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับการให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน และเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นต้นแบบของการออกแบบเว็บไซต์ที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม โดยมีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ ส่วนแรกการวิเคราะห์เว็บไซต์ที่ให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยที่ใช้จริงในประเทศไทย พบว่าการออกแบบเว็บไซต์ของส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยสำหรับการให้บริการทางวิชาการเน้นการออกแบบที่มีสีสันแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เน้นการใช้โทนสีอ่อน มีการแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาอย่างเป็นสัดส่วน มีการแสดงภาพกิจกรรมต่าง ๆ ในการให้บริการทางวิชาการ มีการใช้สื่อประสมและภาพกราฟฟิกค่อนข้างน้อย ส่วนที่สอง ได้จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามในส่วนของรูปแบบการประสานงานและเนื้อหาเกี่ยวกับการให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนที่ต้องการนำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ โดยสอบถามจากคณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 7 ราย พบว่า รูปแบบการประสานงานและเนื้อหาในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนกลุ่มเป้าหมายให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น และส่วนที่สามเป็นส่วนของประประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์ต้นแบบสำหรับการให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน โดยผลการประเมินพบว่าสารสนเทศครอบคลุมเนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และง่ายต่อการเข้าถึงระบบสารสนเทศ มากที่สุด ส่วน ภาพรวมของการออกแบบสารสนเทศความต่อเนื่องของการนำเสนอสารสนเทศ และ เป็นไปตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ที่มีประสิทธิภาพทั้ง 7 องค์ประกอบ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การออกแบบเว็บไซต์ บริการวิชาการ ระบบจัดการเนื้อหา โอเพนซอร์ส

Abstract

The purpose of this research was to study design of a study the web design for coordinate the academic services of the community and society. The study is divided into three parts. Part one is the analysis of the universities using the websites. The result found that most universities focused on the colorful design showing the uniqueness of the university, the soft tones color, the proper classification of content, and also the activities. However, the uses of multimedia and graphic were quite low. The second part was the analysis of the questionnaires concerning the types of coordination and the contents of the academic service thru the websites for communities and societies. The questionnaire was distributed to Teachers and Staffs 7 people The result found that all responses gave the importance of all issues at high level. And the third part of the evaluation of the

[1] หัวหน้าสาขาวิชาระบบสารสนเทศทางธุรกิจ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

pilot sites for the provision of services to the society and community. The evaluation found that The most important of Information covers the content and easy access to information systems. An overview of the design information, Continuity of the presentation of information and principle of Design an effective website 7 topics the result is a high level.

Keywords: web design , academic services, Content Management System (CMS), open source

ความเป็นมาของปัญหา

การสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความสำคัญสำหรับยุคของสังคมข่าวสาร เนื่องมาจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงไปได้ทั่วทุกมุมโลก การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงานและในชีวิตประจำวัน จึงเข้ามามีบทบาทกั บบุคคลและองค์กร ซึ่งในปัจจุบันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้กับการทำงานทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีเทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนมากมาย

สำหรับสถานบันอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้นมีภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการอยู่ 4 ประการ ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุงบำรุงศิลปวัฒนธรรม และในปัจจุบันสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนมีการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปณิธานและภารกิจของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศตลอดจนปณิธานและภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบันการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง การมีระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้ที่กำหนด เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณะชนได้มั่นใจว่าสถาบันนั้นๆ สามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ (คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม , พ.ศ.2554-2558) เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึ กษา สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะมีการแบ่งออกเป็น การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก ซึ่งจะมีระบบและกลไกในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพเพื่อกำกับการดำเนินงานของสถาบันให้ได้ผลตามดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่กำหนด และ หนึ่งในตั วบ่งชี้การประกับคุณภาพการศึกษา คือ การบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนเพื่อเป็นการสนับสนุนในสถาบันการศึกษามีส่วนร่วมกับชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการให้บริการทางวิชาการด้านต่างๆทั้งจากสถาบันเอง หรือจากความต้องการของชุมชนจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ

ในปัจจุบันของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และยังเป็นสถาบันการศึกษาที่ต้องเข้ารับการตรวจประเมินการศึกษาทั้งภายใน และภายนอก สำหรับการให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนนั้นทางวิทยาลัยได้ดำเนินการติดต่อกันมาโดยตลอด เพียงแต่ในปัจจุบันทางวิทยาลัยยังไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้อย่างเต็มรูปแบบ ทำให้การติดต่อประสานงานทำได้เพียงแค่การโทรศัพท์ติดต่อและการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บ ไซต์ของวิทยาลัยเท่านั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญที่จะทำวิจัย เพื่อหาแนวทางในการออกแบบเว็บไซต์สำหรับ

การให้บริการทางวิชาการเพื่อให้ได้ต้นแบบของเว็บไซต์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และยังเป็นประโยชน์ต่อไปยังนักพัฒนาเว็บไซต์ ของสถาบัน นอกจากนี้ยังเป็นการเอื้อประโยชน์และช่วยสนับสนุนให้บุคคลากรในองค์กรทำงานได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ความพึงพอใจของผู้รับบริการอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน

2. เพื่อสร้างต้นแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่ สังคมและชุมชน ผู้วิจัยได้ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเพื่อให้ได้ต้นแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อใช้งานจริง โดยมีกระบวนการในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร งานวิจัย สื่อ ออนไลน์ รวมถึงความต้องการนำเสนอข้อมูล สารสนเทศ ผ่านทางเว็บไซต์ จากคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการให้บริการทางวิชาการแก่สัง คมและชุม ชน ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

2. การวิเคราะห์ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนจากมหาวิ ทยาลัยภายในประเทศที่มีอยู่แล้ว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างต้นแบบ

3. ออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

4. ประเมินผลของการออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบโดยผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบเว็บไซต์

ขอบเขตการวิจัย

สำหรับขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการวิจัยในส่วนของการสร้างต้นแบบของเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน สำหรับวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีการแบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็นดังนี้

ด้านของความต้องการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศบนเว็บไซต์ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก จำนวน 7 คน ด้านการวิเคราะห์เว็บไซต์ มีการสุ่มเว็บไซต์สำ หรับให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนของมหาวิทยาลัยภายในประเทศจำนวน 5 มหาวิทยาลัยที่มีเว็บไซต์สำหรับให้บริการวิชาการจากการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sample)

ด้านของการประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์ มีการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้แบบประเมินในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำงานวิจัยครั้งนี้ มีส่วนของการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

ด้านของความต้องการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ ใช้แบบ สอบถาม (Questionnaire process) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน ซึ่งประกอบ อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก โดย

การวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ด้านการวิเคราะห์เว็บไซต์ มีการสุ่มเว็บไซต์สำหรับให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนของมหาวิทยาลัยภายในประเทศจำนวน5 มหาวิทยาลัย เกิดจากการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sample) ซึ่งผลจากการสุ่มตัวอย่างได้เว็บไซต์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (http://www.stou.ac.th/eknowledge/)
2. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (ww.department.utcc.ac.th/asc)
3. มหาวิทยาลัยบูรพา (www.uniserv.buu.ac.th/)
4. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (www.ubu.ac.th/~sme/)
5. มหาวิทยาลัยขอนแก่น (www.uac.kku.ac.th/)

ซึ่งทั้ง 5 มหาวิทยาลัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการในการวิเคราะห์เว็บไซต์ จากหลักการออกแบบเว็บไซต์ที่มีประสิทธิภาพ 7 องค์ประกอบ (ภัทราพร หรุ่นรักวิทย์ : 2547) ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบหรือโครงสร้างในการจัดวางหน้าเว็บ ระบบเนวิเกชั่น สี ตัวอักษร ภาพกราฟฟิก สื่อประสม และลักษณะพิเศษอื่นๆ

ผลการวิจัย

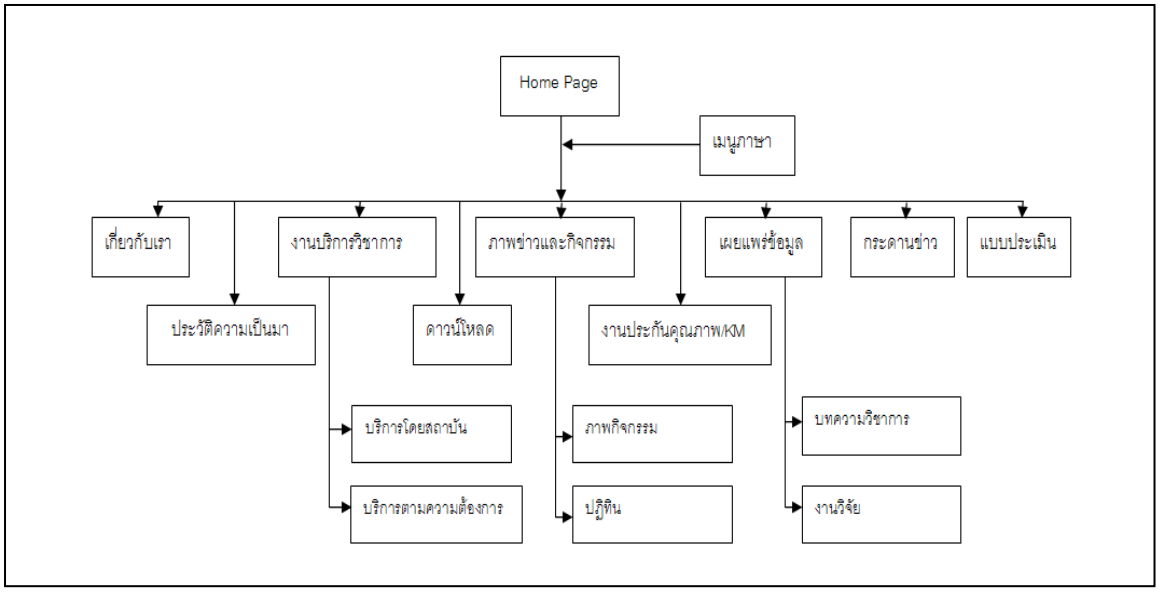
จากการวิจัยเรื่องการศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามวิธีการดำเนินการวิจัยข้างต้น โดยได้ผลการวิจัยแบ่งตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร งานวิจัย รวมถึง ความต้องการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์จากคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และได้ใช้สถิติในการประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยจากการสรุปผล พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความต้องการในการนำเสนอข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ในระดับที่มากในทุกประเด็น ซึ่งประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์การให้บริการทางวิชาการ ของสถาบัน การแสดงปฏิทินสำหรับวันที่ในการให้บริการทางวิชาการเป็นรายเดือนและรายปี เว็บไซต์สามารถดาวน์โหลดเอกสารสำหรับการให้บริการทุกประเภทได้มีการแจ้งข่าวสารผ่านทางอีเมลล์สำหรับผู้รับบริการเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ มีการลงทะเบียนเพื่อขอความจำนงค์ในการขอรับบริการผ่านทางเว็บไซต์ได้ มีกระดานสนทนาสำหรับการถามตอบเกี่ยวกับการให้บริการ มีการแสดงแผนที่การเดินทางและเบอร์ติดต่อที่ชัดเจน มีการแสดงสถิติการเข้าใช้บริการวิชาการในแต่ละปี และสมุดเยี่ยมประกอบในเว็บไซต์ มีการนำเสนอภาพกิจกรรมในการจัดบริการวิชาการ และมีการจัดทำแบบประเมินออนไลน์สำหรับความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการ รวมถึงคำถามปลายเปิดเพื่อใช้ในการปรับปรุงบริการในครั้งต่อไป นอกจากนี้ในส่วนของข้อมูลภายในสถาบัน พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการของวิทยาลัย ต้องการให้มี การแสดงโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนผ่านทางเว็บไซต์ มีการเขียน นโยบายและแผนงาน ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร ประวัติความเป็นมาขององค์กร มีการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการบูรณาการการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ เช่น บทความวิชาการ งานวิจัย ของคณาจารย์และบุคลากรต่างๆ ในวิทยาลัย มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลใน ทันสมัยตลอดเวลา และการสร้างการเชื่อมโยง (Link) ไปยังหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องต่างๆ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศ ที่จะได้มากซึ่งหลักการและแนวทางในการออกแบบเว็บไซต์ เพื่อหาความชัดเจนและแนวทางในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์เว็บไซต์ที่ เกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมของมหาวิทยาลัยภายในประเทศไทยที่มีอยู่แล้ว โดยนำตัวอย่างเว็บไซต์เหล่านี้มาจากกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sample) ซึ่งผลจากการสุ่มตัวอย่างได้เว็บไซต์ต้นแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 5 มหาวิทยาลัยโดยหลักการวิเคราะห์เว็บไซต์จะใช้หลักการเดียวกัน คือหลักการออกแบบเว็บไซต์ที่มีประสิทธิภาพ 7 องค์ประกอบ(ภัทราพร หรุ่นรักวิทย์: 2547) ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบหรือโครงสร้างในการจัดวางหน้าเว็บ ระบบเนวิเกชั่น สี ตัวอักษร ภาพกราฟฟิก สื่อประสม และลักษรณะพิเศษอื่นๆ ซึ่งจากการสรุปผลการวิเคราะห์เว็บไซต์ตัวอย่างทั้ง 5 เว็บไซต์ โดยแยกตามประเด็นหัวข้อข้างต้น พบว่า รูปแบบหรือโครงสร้างในการจัดวางหน้าเว็บมหาวิทยาลัยโดยส่วนใหญ่ มีการจัดการวางหน้าเว็บไว้กึ่งกลางหน้า มีการนำโลโก้ของสถาบันหรือหน่วยงานไว้ทางด้านบนซ้ายมือ และมีการระบุข้อความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อบ่งบอกหน่วยงานอย่างชัดเจน ส่วนของเนื้อหามักมีการจัดวางไว้กลางหน้าเว็บพเจระบบเนวิเกชั่น หมายถึงตำแหน่งของเมนูและการแบ่งหมวดหมู่นั้นมีการ แบ่งเมนูและหมวดหมู่อย่างชัดเจน โดยมีการนำเสนอข้อมูลขององค์กรไว้ในส่วนเมนูด้านบน ลองลงมาเป็นการจัดลำดับเนื้อหาในส่วนต่างๆ เช่น ประเภทการให้บริการ หรือ ระบบงานประกันคุณภาพ เป็นต้น สำหรับตำแหน่งของเมนู ส่วนใหญ่จะมีการสร้างเมนูไว้ด้านบนและด้านซ้ายมือลองมาจากแบนเนอร์ ในส่วนของสีที่ใช้ในเว็บไซต์โดยส่วนใหญ่แล้วพบว่า จะมีการใช้โทนสีที่เป็นเอกลักษณ์ของสถาบันอย่างชัดเจน โดยเน้นโทนสีอ่อน เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจะมีการใช้โทนสีเขียวเหลืองซึ่งคงความเป็นเอกลักษณ์ขององค์กรอย่างชัดเจน ตัวอักษร พบว่า ตัวอักษรที่ใช้มีการใช้ตัวอักษรที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละมหาวิทยาลัย แต่ยังคงมีสิ่งที่คล้ายคลึงกันได้แก่ ขนาดของตัวอักษร ที่เน้นให้หัวข้อเมนูหรือหัวข้อความมีขนาดใหญ่กว่าเนื้อความในหน้าเว็บเพจ ภาพกราฟฟิก ในส่วนของภาพกราฟฟิกที่ใช้ประกอบในเว็บไซต์ต้นแบบ พบว่า มีการนำ ภาพกราฟฟิกมาใช้ค่อนข้างน้อยมาก สื่อประสม ส่วนใหญ่ที่พบจากเว็บไซต์ตัวอย่าง คือ การใส่ภาพกิจกรรมในการให้บริการทางวิชาการ และการใช้ไฟล์วีดีโอในการจัดกิจกรรมไว้ในเว็บเพจหน้าแรกของเว็บไซต์ และลักษณะพิเศษอื่นๆ พบว่าในเว็บไซต์มีการนำสื่อเครือข่ายทางสังคมเข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบเว็บไซต์ เช่น Face book และ Twitter เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบนั้นจากการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 คือ การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ และขั้นตอนที่ 2 คือ การวิเคราะห์ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศนำไปสู่การออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบสำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก โดยในการวิจัยครั้งนี้ การออกแบบโครงสร้างหน้าเว็บเพจสำหรับข้อมูลสารสนเทศต้นแบบประกอบไปด้วย เมนูเกี่ยวกับเรา ประวัติความเป็นมาขององค์กร งานบริการวิชาการ ดาวน์โหลด ภาพข่าวและกิจกรรม เผยแพร่ผลงาน งานประกันคุณภาพ KM กระดานข่าว และ แบบประเมินออนไลน์ ซึ่งในบางหัวข้อจะมีการแสดงประเด็นย่อยๆ ซึ่งสามารถแสดงได้ตามรูปที่ดังนี้

รูปที่ 1 แสดงโครงสร้างข้อมูลสารสนเทศที่นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ต้นแบบสำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมชุมชน

สำหรับการออกแบบองค์ประกอบเว็บไซต์ต้นแบบ การวางเค้าโครงหน้า และสร้างองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วย ลักษะโครงสร้างของเว็บเพจ ระบบเนวิเกชั่น สี ตัวอักษร ภาพกราฟฟิก สื่อประสม และลักษณะพิเศษอื่นๆ โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ลักษะโครงสร้างของเว็บเพจปัจจุบันความละเอียดของหน้าจอที่ได้รับความนิยมอยู่ที่ 024x768 (ข้อมูลสถิติจากเว็บไซต์Truehits.net) โลโก้ของเว็บไซต์มีการวางตำแหน่งไว้ด้านซ้ายมือ เนื้อหาวางไว้ส่วนกลางหน้าเว็บเพจ มีภาพประกอบในเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจ

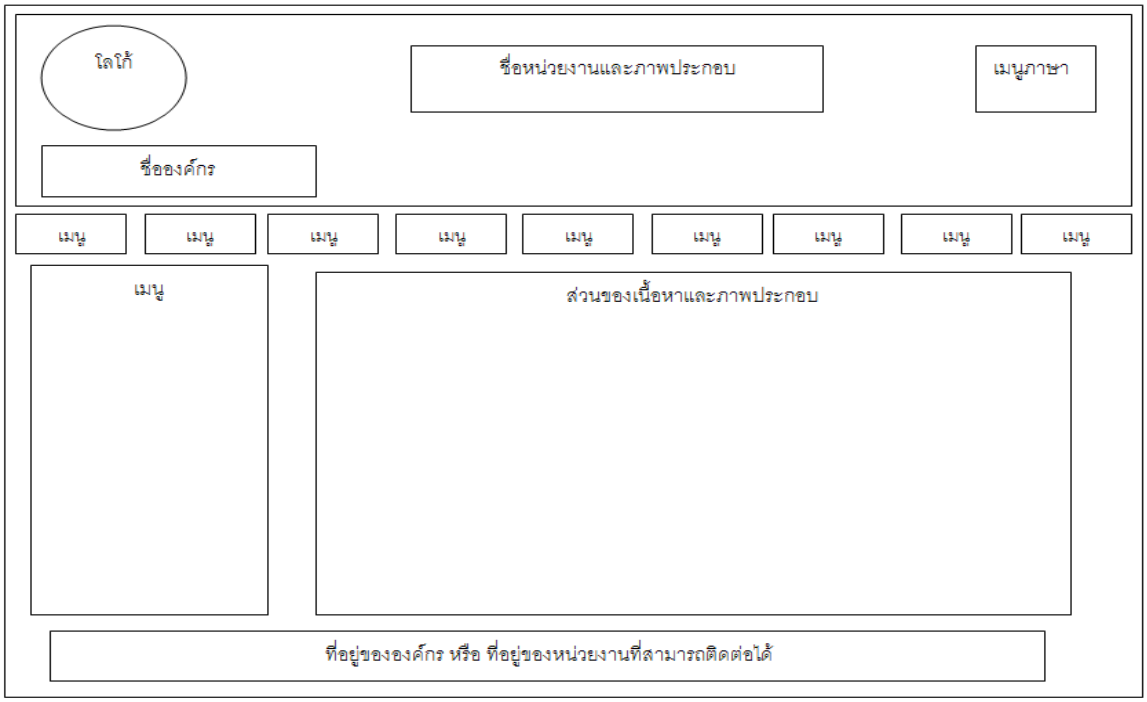
2. ระบบเนวิเกชั่น มีการจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาที่ชัดเจน ใช้งานง่าย มีความสม่ำเสมอตอบสนองได้ตรงประเด็น เป็นเมนูที่อ่านแล้วสื่อถึงความหมาย และควรมีระบบเนวิเกชั่นในตำแหน่งอื่นนอกเหนือจากตำแหน่งหลักเพื่อความสะดวกในการใช้งาน

3. สี ใช้โทนสี ม่วงเป็นหลัก เนื่องจากเป็นโทนสีที่สื่อถึงองค์กร และมีการผสมสีอื่นๆ เข้าไป เพื่อให้ดูน่าสนใจ เช่น สีขาว หรือ สีเหลือง เน้นการใช้สีโทนเย็นเพื่อทำให้รู้สึกสบายตา

4. ตัว อักษร รูปแบบตัวอักษรเป็น ขนาดมาตรฐานโดยรวมอยู่ที่ขนาด 14 นิ้ว มีการแสดงผลได้กับเว็บบราวเซอร์ (Web browser) หลายประเภท เช่น Google Chrome, IE, Fire Fox และใช้รูปแบบตัวอักษรที่เหมือนกันทั้งเพจ แต่อาจมีขนาดที่แตกต่างกันเพื่อเน้นหัวข้อของเนื้อหา

5. ภาพกราฟฟิก มีการใช้ภาพกราฟฟิกร่วมภายในเว็บเพื่อดึงดูดความสนใจ โดยเน้นการออกแบบที่เรียบง่ายดูดี สื่อความหมาย มีความเป็นเอกภาพ มีความสมดุยภาพ

6. การใช้สื่อประสม เช่น ภาพเคลื่อนไหว วีดีโอคลิป ภาพเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ในการจัดบริการ

รูปที่ 2 แสดงภาพโครงสร้างหน้าเว็บต้นแบบของเว็บไซต์บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน

วิชาการ แต่ต้องมีการลดขนาดไฟล์ให้มีขนาดเล็กเพื่อลดเวลาใน การแสดงหน้าเว็บไซต์ มีการใช้ในป ริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไป

7. ส่วนประกอบอื่นๆคือ มีการนำเครือข่ายทางสังคมเข้ามาร่วมด้วย เพื่อให้เกิด เครือข่ายของชุมชนภายในเว็บ เช่น Weblogs ,Twitter หรือ Face book นอกจากนี้อาจจะพิจารณาการออกแบบให้สามารถแสดงผลได้กับอุปกรณ์ ประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ซึ่งสามารถแสดงภาพโครงสร้างหน้าเว็บ

ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินการออกแบบเว็บไซต์จากผู้เชี่ยวชาญในส่วนของการประเมินการออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบของเว็บไซต์สำหรับ ให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน กรณีศึกษา วิทยาลัยเซาธีอีสท์บางกอก โดยแบ่งข้อมูลการประเมินออกเป็น 5 ข้อ ดังนี้

1. ภาพรวมของการออกแบบสารสนเทศ

2. หัวข้อของสารสนเทศคลอบคลุมเนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3. ง่ายต่อการเข้าถึงระบบสารสนเทศ

4. ความต่อเนื่องของการนำเสนอสารสนเทศ

5. เป็นไปตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ขององค์ประกอบ

5.1 รูปแบบหรือโครงสร้างการจัดวางหน้าเว็บไซต์

5.2 ระบบเนวิเกชั่น

5.3 สี

5.4 ตัวอักษร

5.5 ภาพกราฟฟิก

5.6 สื่อประสม

5.7 ลักษณะพิเศษอื่นๆ

จากผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ

มีความคิดเห็นในเรื่องการออกแบบสารสนเทศของเว็บไซต์ต้นแบบสำหรับให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม กรณีศึกษาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์ลบางกอก ในหัวข้อ หัวข้อของสารสนเทศคลอบคลุมเนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และง่ายต่อการเข้าถึงระบบสารสนเทศมากที่สุด ส่วน ภาพรวมของการออกแบบสารสนเทศความต่อเนื่องของการนำเสนอสารสนเทศ และเป็นไปตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ 7 องค์ประกอบ มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยถ้าแยกพิจารณาเป็นรายข้อในหัวข้อหลักการออกแบบเว็บไซต์ 7 องค์ประกอบพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับ รูปแบบหรือโครงสร้างการจัดวางหน้าเว็บไซต์ สี และ ภาพกราฟฟิก เนื่องมากจากการออกแบบมีความชัดเจน แสดงความเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร และคำนึงถึงผู้ใช้งานเป็นสำคัญ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าลักษณะในการออกแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก โดยมีอาจารย์ และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการเป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการให้ออกแบบเว็บไซต์ในการให้บริการทางวิชาการตรงกับความต้องการ โดยในส่วนของรูปแบบในการออกแบบนั้นควรคำนึงถึงการนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่จัดเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน การใช้งานง่าย การใช้โทนสีแสดงออกถึงเอกลักษณ์ขององค์กร การเชื่อมโยงข้อมูลไปยังแหล่งข้อมูล อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในส่วนของรูปแบบการประสานงานและเนื้อหาสำหรับการให้บริการทางวิชาการนั้น โดยให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากกับทุกประเด็น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายได้เล็งเห็นความสำคัญของทุกเนื้อหาในการนำเสนอ แต่มีประเด็นที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสำคัญมากที่สุดในส่วนของการประสานงาน เช่น การแสดงโครงสร้างคณะทำงาน การจัดโครงสร้างการบริหาร ได้จัดไว้เป็นระเบียบชัดเจนรัดกุม และ ระบบสื่อสารที่เพียงพอ ใช้การได้ดี และรวดเร็ว ในส่วนของเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอกลุ่มเป้าหมายได้ให้ความสำคัญกับ การแจ้งข่าวสาร การนำเสนองานวิจัยที่ได้จากการจัดโครงการบริการวิชาการ และการนำเสนอบทความที่ได้จากการจัดโครงการบริการวิชาการโดยสังเกตว่าในส่วนนี้ กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจในเนื้อหาหลักคือ การแจ้งข่าวสารที่ชัดเจน และการนำผลการให้บริการวิชาการไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้ เกิดประโยชน์กับกระบวนการเรียนมากที่สุดซึ่งนับว่าจุดนี้เป็นหัวใจหลักของการให้บริการทางวิชาการในความหมายของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก 2554) ที่ระบุไว้ใน ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและ /หรือการวิจัย อีกด้วย นอกจากการออกแบบเว็บไซต์โดยแสดงออกถึงเอกลักษณ์ขององค์กร การจัดหมวดหมู่ที่ชัดเจน และเมื่อวัดการประเมินผลเว็บไซต์ต้นแบบจากผู้เชี่ยวชาญพบว่ามีความพึงพอใจกับการออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบในทุกด้านอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า การออกแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้และมีความสอดคล้องกับ การออกแบบเว็บไซต์ (นภณต์ คุณะนิติสาร , 2011) กล่าวว่า เว็บไซต์ที่ได้รับการออกแบบอย่างสวยงาม มีการใช้งานที่สะดวกย่อมได้รับความสนใจจากผู้ใช้มากกว่าเว็บไซต์ที่ดูสับสนวุ่นวาย มีข้อมูลมากมายแต่หาอะไรไม่เจอนอกจากนี้ยังใช้เวลาในการแสดงผลแต่ละหน้านานเกินไป ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นผลมาจากการออกแบบเว็บไซต์ไม่ดีทั้งสิ้น และทางผู้วิจัยก็มีมุมมองเช่นเดียวกันกับคำกล่าวข้างต้น

สรุปผลการวิจัย

สำหรับงานวิจัย เรื่องนี้ ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย โดยตอบ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทาง วิชาการแก่สังคมและชุมชน สำหรับการศึกษาการออกแบบเว็บไซต์ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากการรวบรวมเอกสาร งานวิจัย ข้อมูลจากสื่ออนไลน์ ที่เกี่ยวข้องโดยมีการเก็บข้อมูลใน2 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการนำเสนอผ่านทางเว็บไซต์จากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลพบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่ที่นำเสนอเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการ เช่น การนำเสนอภาพกิ จกรรม ประเภทการให้บริการ การนำเสนอผลงานที่เกิดจากการบูรณาการจากการจัดโครงการบริการวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการผ่านกระดานสนทนา การดาวน์โหลดเอกสาร รวมถึง การตอบแบบประเมินการให้บริการวิชาการออนไลน์เพื่อนำไปใช้สำหรับการปรับปรุงการให้บริการวิชาการให้ครั้งต่อๆ ไป เป็นต้น ประเด็นที่2 ได้จากการวิเคราะห์เว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชการแก่สังคมและชุมชนที่มีอยู่แล้วซึ่งประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทยจำนวน 5 มหาวิทยาลัย เพื่อดูรูปแบบและโค รงสร้างการออกแบบเว็บไซต์ เพื่อนำ ข้อมูล มา ประกอบในการออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบ ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ที่มีประสิ ทธิภาพ 7 องค์ประกอบ พบว่า ลักษณะโครงสร้างเว็บไซต์ส่วนใหญ่อยู่กึ่งกลางหน้า มีโลโก้อยู่ด้านบนซ้ายมือ มีการแสดงสีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร มีระบบเนวิเกชั่ นที่ชัดเจน จัดเป็นหมวดหมู่ มีการนำเสนอด้วยภาพกราฟฟิกไม่มากนัก มีการนำเครือข่ายทางสังคมเข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งภายในเว็บไซต์ เป็นต้น

2. เพื่อสร้างต้นแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการทางวิชาการ แก่สังคมและชุมชน จากวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบ วัตถุประสงค์ในข้อแรกมาวิเคราะห์และได้ทำการออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์ทั้งในส่วนของข้อมูลสารสนเทศ และ โครงสร้างหน้าเว็บไซต์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินนั้น พบว่า ข้อมูลสารสนเทศที่นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์คลอบคลุมเนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และง่ายต่อการเข้าถึงระบบสารสนเทศ มากที่สุด ส่วน ภาพรวมของการออกแบบสารสนเทศ ความต่อเนื่องของการนำเสนอสารสนเทศ และ เป็นไปตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ องค์ประกอบมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับ รูปแบบหรือโครงสร้างการจัดวางหน้าเว็บไซต์ สี และ ภาพกราฟฟิก เนื่องมากจากการออกแบบมีความชัดเจน แสดงความเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

การออกแบบเว็บไซต์ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ใช้กับผู้ให้บริการ รวมถึงเนื้อหา (Content) จึงควรเน้นข้อมูลที่ ทันสมัย และน่าเชื่อถือ เว็บไซต์ควรเป็นลักษณะที่ใช้งานง่าย เรียนรู้ง่าย เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย การวิจัยเรื่องการออกแบบเว็บไซต์สำหรับให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน จึงมีข้อเสนอแนะใน 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก การเก็บข้อมูลมีการเก็บข้อมูลเฉพาะในส่วนของผู้ให้บริการ ซึ่งหมายถึง คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเท่านั้น ซึ่งในการออกแบบเว็บไซต์ซึ่งเป็นการทำงานแบบปฏิสัมพันธ์

ระหว่างผู้ใช้และผู้ให้บริการ จึงควรมีการสอบถามความคิดเห็นหรือเก็บข้อมูลในส่วนข องความต้องการของผู้รับบริการเพิ่มเติมด้วยจึงจะสมบูรณ์

ประเด็นที่สอง จากคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเว็บไซต์มีการแนะนำในส่วนของการแสดงผลในอุปกรณ์ประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ยังไม่ได้ระบุถึงความชัดเจนในส่วนของการแสด งผล ซึ่งการต่อยอดของงานวิจัยเพิ่มเติมอาจจะมีการนำส่วนของการแสดงผลในอุปกรณ์ประเภท อื่นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของออกแบบเว็บไซต์ต้นแบบ

ประเด็นที่สาม ถึงแม้ว่าวิจัยชิ้นนี้มีการเก็บข้อมูลเฉพาะในส่วนของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเท่านั้นก็ตาม แต่ข้อมูลดังกล่าวใช้เฉพาะในส่วนของการนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บเท่านั้น หากผู้สนใจจะนำไปพัฒนาเพิ่มเติมก็สามารถนำไปใช้ได้เพียงแค่เก็บข้อมูลในส่วนของหน่วยงานท่านเพิ่มเติม สำหรับส่วนของการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพของเว็บไซต์สามารถนำมาใช้ประกอบการออกแบบได้ เนื่องจากข้อมูลจากการวิเคราะห์เว็บไซต์และแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นการวิเคราะห์ในมุมกว้าง

เอกสารอ้างอิง

นภณต์ คุณะนิติสาร . (2555). **Web Design.** <http://web.spu.ac.th/sdm/files/2011/09/WEB-DESIGN.pdf> 28 มีนาคม.

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น . (2555) **นิยามและความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา**. (ม.ป.ป). <http://vet.kku.ac.th/plan/ta/ lgpr1.pdf> 23 กุมภาพันธ์.

ภัทรพร หรุ่นรังวิทย์ .(2547).**การออกแบบเว็บไซต์สำหรับสถานีวิทยาลัยในประเทศไทย** .(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยศิลปกร2547)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.(2554).**คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา** . <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/download/index.php?DownloadGroupID=5> 20 มีนาคม.

เว็บสำหรับให้บริการวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช .**หน้าโฮมเพจ** . (2555). <http://www.stou.ac.th/eknowledge/> 5 มีนาคม

เว็บสำหรับให้บริการวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย **หน้าโฮมเพจ**. (2555). <http://www.uniserv.buu.ac.th/admin.php> 5 มีนาคม.

เว็บสำหรับให้บริการวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น.**หน้าโฮมเพจ** .(2555). <http://uac.kku.ac.th/home.php> 5 มีนาคม.

เว็บสำหรับให้บริการวิชาการมหาวิทยาลัยบูรพา . **หน้าโฮมเพจ** . (2555). <http://department.utcc.ac.th/asc/> 5 มีนาคม.

เว็บสำหรับให้บริการวิชาการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. **หน้าโฮมเพจ** . (2555). <http://www.ubu.ac.th/~sme/> 25 มีนาคม.

เว็บ Thailand Web Directory and Advance Web Statistics at turehit.net. **หน้าโฮมเพจ** (2555). <http://www.turehits.net> 25 มีนาคม.